

คู่มือ แนวทางการจัดการ เรื่องร้องเรียน

การละเมิดสิทธิด้านเอดส์
เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง
ต่อการถูกเลือกปฏิบัติ

โดย มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์
และคณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

คู่มือ แนวทางการจัดการเรื่องร้องเรียน

การละเมิดสิทธิด้านเอ็ดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง
ต่อการถูกเลือกปฏิบัติ

ISBN	978-616-8003-08-4
พิมพ์ครั้งที่ 2	2565
จำนวน	1,000 เล่ม
จัดทำโดย	มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอ็ดส์ 133/235 หมู่บ้านร่มเกล้า 3 ถนนพหลโยธิน แขวง/เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510 โทรศัพท์ 02-171-5135 โทรสาร 02-171-5124 อีเมล foundationforaidsrights@gmail.com เว็บไซต์ www.aidsrightsthailand.com
สนับสนุนโดย	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์ เดือนตุลา โทร. 0-2996-7392-4 โทรสาร 0-2996-7395 E-mail : octoberprint50@hotmail.com

คำนำ

มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ ร่วมกับกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมกันพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนกรณีการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติหรือ Crisis Response System (CRS) หรือที่รู้จักกันทั่วไปขณะนี้คือ “สวัสดีปกป้อง” ขึ้น โดยคาดหวังให้เป็นระบบฐานข้อมูลการร้องเรียนกรณีการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติของประเทศไทย เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดมาตรการ นโยบาย กฎหมาย อันจะนำไปสู่การลดการตีตราและเลือกปฏิบัติตามยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. 2560-2573 ซึ่งได้มีการนำระบบดังกล่าวมาดำเนินงานในพื้นที่ 14 จังหวัดนำร่องเมื่อเดือนพฤษภาคม 2562 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานช่วยเหลือ จัดการเรื่องร้องเรียนผ่านระบบร้องเรียน CRS เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกันในทุกพื้นที่ มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ ภายใต้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ และภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงานในพื้นที่นำร่องจึงได้ร่วมกันพัฒนาคู่มือแนวทางการจัดการเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติเล่มนี้ขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงาน องค์กรที่ปฏิบัติงานรับเรื่องร้องเรียน ในระบบการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ (CRS) ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคู่มือนี้ทุกท่าน และหากมีข้อเสนอแนะประการใดเพื่อการปรับปรุงคู่มือ มูลนิธิยินดีน้อมรับเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ.....	5
• หลักการและเหตุผล	5
• วัตถุประสงค์การจัดทำคู่มือ	8
• คำจำกัดความ	9
• กลไกการดำเนินงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง	13
2. ลักษณะของการถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง.....	19
3. ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือ.....	24
• การรับเรื่อง	25
• การสอบข้อเท็จจริง	25
• การดำเนินงานและช่วยเหลือ	28
• การประสานส่งต่อ	30
• การติดตามและแจ้งผล	31
4. ตัวอย่างการดำเนินงานในแต่ละกรณี.....	32
5. รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่.....	47
ภาคผนวก.....	51

1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. 2560-2573 ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ 3 ประการคือ

- ลดการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ลงให้ได้น้อยกว่า 1,000 รายต่อปี
- ลดการเสียชีวิตอันเนื่องมาจากเอดส์ให้ได้น้อยกว่า 4,000 รายต่อปี

และ

- ลดการตีตราเลือกปฏิบัติลงให้ได้ 90%

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ 1 และ 2 ปัจจุบันมีระบบการติดตามประเมินผลที่สามารถวัดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินงานได้ค่อนข้างชัดเจน แต่ในส่วนของเป้าหมายที่ 3 ลดการตีตรา และการเลือกปฏิบัติ นั้น ยังไม่มีระบบฐานข้อมูล และการวัดผลได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยด้วยกัน อาทิเช่น

- การทำงานในเรื่องการตีตราและเลือกปฏิบัติ เป็นการทำงานกับระบบความคิด ความเชื่อที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถ วัดผลให้เห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน

- การรับเรื่องร้องเรียนให้ความช่วยเหลือ ผู้รับเรื่องไม่มั่นใจว่า เรื่องที่ได้รับการร้องเรียนนั้นเป็นการตีตราและเลือกปฏิบัติหรือไม่

- ผู้ได้รับผลกระทบไม่กล้าเปิดเผยตัวตน หรือร้องเรียนเนื่องจากกังวลว่าจะมีผลกระทบตามมาในภายหลัง

- เรื่องบอกเล่าสถานการณ์การถูกตีตราและเลือกปฏิบัติจากตัวบุคคล ยังขาดหลักฐานหรือการบันทึกข้อมูลที่สนับสนุน ในเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถสะท้อนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้

- ระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน กระจายอยู่ในแต่ละหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ไม่เกิดการบูรณาการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการตีตราและเลือกปฏิบัติเพื่อสะท้อนสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ประสบปัญหา ผู้พบเห็นสถานการณ์ในการแจ้งเรื่อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานหรือองค์กรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ในการรับเรื่อง การดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ ค้ำครองสิทธิ และบันทึกเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ และวางแผน เพื่อนำไปสู่การลดการตีตราและเลือกปฏิบัติ ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และนโยบายของประเทศ

การพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนกรณีการละเมิดสิทธิด้านเอตส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ (Crisis Response system : CRS) หรือ “สวัสดิ์ปกป้อง” โดยความร่วมมือของกองโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข คณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอตส์ ภายใต้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอตส์ มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอตส์ และองค์กรภาคี เพื่อให้มีระบบรับเรื่องร้องเรียน

และการจัดการร้องเรียน อีกทั้งเป็นช่องทางในการรับทราบข้อมูลปัญหา การละเมิดสิทธิ มีระบบการดูแลช่วยเหลือที่สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ทันต่อสถานการณ์ พร้อมทั้งมีระบบฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน ในระดับ หน่วยงาน องค์กร และประเทศ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการลดการ ตีตราและเลือกปฏิบัติได้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในระบบรับเรื่องร้องเรียนกรณีการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ (Crisis Response system : CRS) หรือ “สวัสดีปกป้อง” มีแนวทางขั้นตอน / กระบวนการ ในการรับเรื่องและการจัดการเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. เพื่อให้เกิดระบบการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการร้องเรียนที่เป็นมาตรฐานในระดับหน่วยงาน องค์กรและระดับประเทศ

1.3 คำจำกัดความ

“การตีตรา” หมายถึง ความคิดหรือมุมมอง การให้คุณค่าในเชิงลบต่อบุคคลหรือกลุ่มคน หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ไม่เป็นไปตามกรอบ หรือบรรทัดฐานทางสังคม หรือความคิดความเชื่อที่ตนเองยึดถือ ซึ่งการตีตราสามารถนำไปสู่พฤติกรรมการเลือกปฏิบัติหรือปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมได้

การตีตราเป็นกระบวนการทางสังคม เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยมของสังคม ทำให้เกิดการแบ่งแยก เหมารวม และนำไปสู่การลดทอนคุณค่าหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นๆ

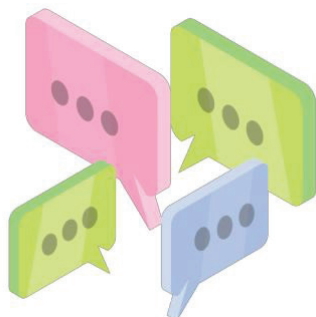
“การเลือกปฏิบัติ” หมายถึง การกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ ที่ส่งผลให้เกิด การกีดกัน การจำกัดการแบ่งแยก เพื่อไม่ให้บุคคลได้รับสิทธิหรือเสรีภาพอันพึงมีพึงได้ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

“กลุ่มเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ” หมายถึง กลุ่มคนที่มีข้อจำกัดในเรื่องการช่วยเหลือตัวเอง การตัดสินใจ อำนาจต่อรอง และมีความเสี่ยงที่จะถูกคุกคาม ถูกเลือกปฏิบัติ หรือถูกละเมิดสิทธิ ตลอดจนขาดศักยภาพในการจัดการกับปัจจัยเสี่ยงที่เผชิญอยู่และผลกระทบที่ตามมา

“ผู้ขอคำปรึกษา” หมายถึง ผู้ที่
ประสงค์ขอรับการช่วยเหลือด้านข้อมูล หรือ
ขอรับคำแนะนำ ในเรื่องที่ต้องการทราบ
หรือประสบปัญหา

“เรื่องขอคำปรึกษา” หมายถึง
ประเด็นปัญหาที่ผู้ขอคำปรึกษา ต้องการ
ข้อมูลหรือคำแนะนำ

“การละเมิดสิทธิ” หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความ
เสียหาย ต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ชื่อเสียง เสรีภาพ หรือสิทธิอย่างใด
อย่างหนึ่งของบุคคล โดยมีขอบด้วยกฎหมาย และขัดต่อหลักการสิทธิมนุษยชน
ไม่ว่าโดยเจตนา จงใจ หรือประมาทเลินเล่อ

“ภาวะวิกฤต”

หมายถึง สถานการณ์ที่มี
การกระทำละเมิดสิทธิ
อันส่งผลให้ผู้ถูกกระทำ
อาจสูญเสียชีวิต ถูกล่วง
ละเมิดทางเพศ เป็น
อันตรายสาหัส หรือ
สูญเสียอิสรภาพ

“เรื่องร้องเรียน” หมายถึง เรื่อง
ที่มีผู้ร้องเรียนเข้ามาเพื่อขอคำปรึกษา หรือ
ขอความช่วยเหลือจากการถูกละเมิดสิทธิ

“ผู้ร้องเรียน” หมายถึง ผู้ที่แจ้งความประสงค์จะขอความช่วยเหลือ
ให้กับตัวเอง หรือให้กับบุคคลอื่นที่ถูกกระทำละเมิดสิทธิ โดยที่บุคคลอื่นนั้น
ร้องขอให้ช่วยร้องเรียนแทน และหมายรวมถึงผู้ขอคำปรึกษาด้วย

“คู่กรณี” หมายถึง ผู้กระทำละเมิดไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา
กลุ่มคน คณะบุคคล นิติบุคคล หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของ
หน่วยงานราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน และองค์กรอิสระ

“การคุ้มครองสิทธิ” หมายถึง การให้ความรู้ คำแนะนำ การเจรจา
ไกล่เกลี่ย และดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมเพื่อคุ้มครองสิทธิและ
เสรีภาพของประชาชน

“ปิดเคส” หมายถึง เรื่องขอ
คำปรึกษา หรือเรื่องร้องเรียนได้รับการ
จัดการแก้ไขหรือการไกล่เกลี่ย จนสิ้นสุด
กระบวนการดำเนินการ ตามสิทธิที่พึงมีพึง
ได้ ไม่ว่าจะเป็นคดีความทั้งทางแพ่งหรือ
ทางอาญา ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีที่ไม่สามารถ
ดำเนินการต่อไปได้ อันเกิดจากผู้ร้องเรียน
มีความประสงค์ยุติการดำเนินการ หรือมี
ปัจจัยที่ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไป
ได้ เช่น ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องฯ ได้ เป็นต้น

1.4 กลไกการดำเนินงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ เพลศ ภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ

1.4.1. กลไกระดับชาติ

คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ได้แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อเป็นกลไกในระดับปฏิบัติการส่วนกลาง คือ คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

(1) รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นที่ปรึกษา

(2) นางสาวนีย์ วิบูลสันติ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นประธานคณะทำงาน

(3) อัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว 6 สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว สำนักงานอัยการสูงสุด

(4) อัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด

(5) นายณรงค์ ศรีระสันต์ อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย

(6) นางสาวกรภัทร นิษฐอัศรากุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการภาค 2 ช่วยราชการ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ปฏิบัติราชการสำนักงาน อัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย

(7) นายเลิศศักดิ์ ตุ๊กสุขแก้ว อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย

(8) นางธีราพร สุริสีห์เสถียร อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว 6

(9) นายสาโรช นักเบตร์ อัยการอาวุโส สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชน คณะทำงานและครอบครัว 6

(10) นายอภิวัฒน์ กวางแก้ว ประธานเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ประเทศไทย

- (11) นางสาวไพลิน ดวงมาลา มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์
- (12) นางเพ็ญศรี สวัสดิ์เจริญยิ่ง กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- (13) นางพรทิพย์ เข้มเงิน กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- (14) นางสาวสิริพร มนยฤทธิ์ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- (15) นางสาวอุมานาฏ อุณอนันต์ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- (16) นางพัชรภรณ์ ภาณุตานนท์ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
- (17) นายศรายุทธ นามสิงห์ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
- (18) นางสาวศรัณญา สุขอำ กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ

- (1) กำกับดูแลการพัฒนาระบบการรับเรื่องร้องเรียน การจัดการเรื่องร้องเรียน และติดตามการรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด
- (2) พัฒนารูปแบบกลไกการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ใน 14 จังหวัดนำร่องและขยายให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
- (3) ปรับภาพลักษณ์ ความเข้าใจ เสริมสร้างความเข้มแข็งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน รวมทั้งกลไกการคุ้มครองสิทธิ เพื่อลดการรังเกียจกีดกัน การเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี/เอดส์ และเพศภาวะ
- (4) จัดทำกรอบการดำเนินงานและสนับสนุนให้มีการทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในจังหวัด

(5) เฝ้าระวัง รับเรื่องร้องเรียน และติดตามสถานการณ์การละเมิดสิทธิ การรังเกียจ กีดกันและเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี และประสานหาแนวทางการแก้ไข

(6) ติดตามการดำเนินงานการคุ้มครองสิทธิด้านเอตส์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เรื่องสิทธิด้านเอตส์รายงานต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอตส์รวมทั้งเผยแพร่แก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

(7) ปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามที่คณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอตส์มอบหมาย

หมายเหตุ คณะทำงานชุดนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงคำสั่งเกี่ยวกับองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่

1.4.2. กลไกระดับจังหวัด

คณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอตส์ได้แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อเป็นกลไกปฏิบัติการระดับจังหวัด คือ คณะทำงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอตส์ในรูปแบบสหวิชาชีพระดับจังหวัด โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(1) อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด เป็นประธานคณะทำงาน

(2) ปลัดจังหวัด

(3) ท้องถิ่นจังหวัด

(4) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือผู้แทน

(5) สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หรือผู้แทน

(6) ศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้แทน

(7) ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ระดับเขต หรือ ผู้แทน

- (8) ประธานสภาทนายความจังหวัด
- (9) ผู้แทนเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ระดับจังหวัด
- (10) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือผู้แทน เป็นเลขานุการคณะทำงาน
- (11) เจ้าหน้าที่สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน
- (12) ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมปกป้องคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ (ระบุชื่อองค์กรในจังหวัด) เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

บทบาท/หน้าที่/ความรับผิดชอบ

- (1) รับเรื่องร้องเรียน และการจัดการเรื่องร้องเรียนข้อพิพาท การละเมิด สิทธิ การรังเกียจ กีดกันและเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี และเพศภาวะ
- (2) พัฒนาระบบการรับเรื่องร้องเรียน การจัดการเรื่องร้องเรียน
- (3) รายงานผลการปฏิบัติต่อ คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์
- (4) พัฒนารูปแบบกลไกการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ใน 14 จังหวัดต้นแบบ และครอบคลุม ทั่วประเทศ
- (5) ปรับภาพลักษณ์ ความเข้าใจ เสริมสร้างความเข้มแข็งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน รวมทั้งกลไก การคุ้มครองสิทธิ เพื่อลดการรังเกียจ กีดกัน การเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวีและเพศภาวะ
- (6) ปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์มอบหมาย

หมายเหตุ คณะทำงานชุดนี้อยู่ระหว่างปรับปรุงคำสั่งเกี่ยวกับองค์ประกอบ และบทบาทหน้าที่

แนวทางในการดำเนินงาน

(1) ให้มีคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ วางแผนจัดการ และติดตามการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิ

(2) กำหนดให้มีทีมปฏิบัติการ ที่มีความคล่องตัวในการสืบค้น ข้อเท็จจริง และให้คำปรึกษาเบื้องต้นกรณีเกิดการละเมิดสิทธิ เช่น ทีมม้าเร็ว นักกฎหมายเท้าเปล่า ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกของกลุ่มหรือเครือข่าย ภาคประชาสังคมในพื้นที่ที่ผ่านการอบรม การเป็นนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

(3) กำหนดให้มีทีมปฏิบัติการเชิงรุก เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ เรื่องสิทธิด้านเอดส์ในพื้นที่ เพื่อป้องกันปัญหาการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจาก เอดส์ เพศภาวะ และลดอคติที่มีต่อกลุ่มเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ

(4) จัดทำรายงานข้อมูล ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนานโยบายการคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในระดับจังหวัด

ลักษณะการถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง ต่อการถูกเลือกปฏิบัติ

ลักษณะการถูกเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี/เอดส์ สามารถแบ่งกว้างๆ ได้เป็น 2 แบบ คือ

- 1) การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเอชไอวี/เอดส์ ซึ่งเกิดกับประชาชนทั่วไป และผู้ติดเชื้อเอชไอวี
- 2) การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเพศภาวะ และความเป็นกลุ่มเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ เช่น กลุ่มความหลากหลายทางเพศ กลุ่มพนักงานบริการ กลุ่มผู้ใช้สารเสพติด กลุ่มประชากรข้ามชาติ กลุ่มผู้ต้องขัง ฯลฯ

ลักษณะการเลือกปฏิบัติที่พบบ่อยและกฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มประชากร	ลักษณะการเลือกปฏิบัติ	กฎหมาย/ นโยบายที่เกี่ยวข้อง
1. การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อเอชไอวี/เอดส์		
1.1 คนทั่วไป	ถูกบังคับตรวจหาเชื้อเอชไอวี	<ul style="list-style-type: none"> กติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
1.2 ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ได้รับผลกระทบ	<ul style="list-style-type: none"> ถูกบังคับตรวจหาเชื้อเอชไอวี ก่อนและระหว่างทำงาน ถูกปฏิเสธในการรับเข้าทำงาน จากสถานะผลเลือด ถูกเลิกจ้างเนื่องจากมีเชื้อเอชไอวี ถูกเปิดเผยสถานะผลเลือดโดยไม่ได้รับความยินยอม ถูกปฏิเสธ รับเข้าเรียนก่อน และระหว่างการศึกษา ถูกปฏิเสธการรักษา/ไม่ได้รับการรักษาตามมาตรฐาน เช่น ให้อยู่ควิสูดท้าย 	<ul style="list-style-type: none"> กติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 ยุทธศาสตร์แห่งชาติด้วยการยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. 2560-2573 แนวปฏิบัติการป้องกันและจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันและยุติปัญหาเอดส์เรื่องนโยบายไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีในการสมัคร การคัดเลือก และการเรียนหรือศึกษาต่อในสถานศึกษา

พ.ร.บ. = พระราชบัญญัติ พ.ร.ก. = พระราชกำหนด

กลุ่มประชากร	ลักษณะการเลือกปฏิบัติ	กฎหมาย/ นโยบายที่เกี่ยวข้อง
2. การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจาก เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง		
2.1 กลุ่มความหลากหลายทางเพศ	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกบังคับให้แต่งกายตามเพศกำเนิด • ถูกห้ามเข้าบางสถานที่ • เรียกค่านามในหน่วยบริการสุขภาพ • ถูกปฏิเสธรับเข้าทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> • พ.ร.บ.ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558
2.2 กลุ่มพนักงานบริการ	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกจับเพราะพกถุงยางอนามัย • ถูกค้าทำร้ายร่างกาย • ถูกค้าไม่จ่ายค่าบริการ • ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> • ประมวลกฎหมายอาญา • พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 • ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. 2560-2573
2.3 กลุ่มผู้ใช้สารเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกยึดยาเพื่อดำเนินคดี • ถูกตรวจค้น บังคับตรวจปัสสาวะ และเรียกรับผลประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประมวลกฎหมายยาเสพติด • พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด • พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 • บันทึกข้อความที่ 0007.34/5578 เรื่อง กำชับมาตรการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

พ.ร.บ. = พระราชบัญญัติ พ.ร.ก. = พระราชกำหนด

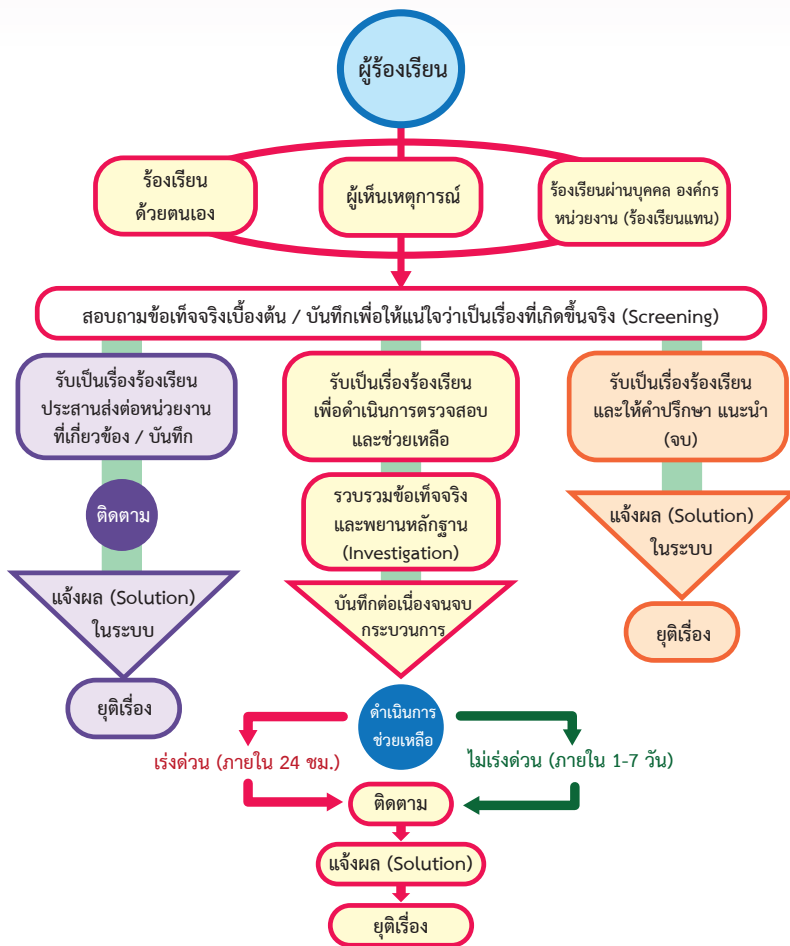
กลุ่มประชากร	ลักษณะการเลือกปฏิบัติ	กฎหมาย/ นโยบายที่เกี่ยวข้อง
2. การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจาก เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง		
2.4 กลุ่มประชากรข้ามชาติ	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกนายจ้างยัดเยียดเอกสารประจำตัว • นายจ้างไม่จ่ายค่าแรง • ไม่ได้รับค่าแรงตามกฎหมาย • ถูกเลิกจ้างไม่เป็นธรรม • เข้าไม่ถึงระบบบริการสุขภาพ ไม่สามารถใช้สิทธิการรักษาพยาบาลได้ • ถูกปฏิเสธรับเข้าเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> • พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 • พ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ. 2533 • พ.ร.ก.การบริหารจัดการ การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2561 • คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย(ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ.2560) • แนวทางการตรวจสุขภาพ และประกันสุขภาพ แรงงานต่างด้าว กระทรวงสาธารณสุข
2.5 กลุ่มผู้ต้องขัง	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกซ้อมทรมาน • ไม่ได้รับการบำบัดด้วยสารทดแทนเมทาโดนในเรือนจำ 	<ul style="list-style-type: none"> • กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง • พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560

พ.ร.บ. = พระราชบัญญัติ พ.ร.ก. = พระราชกำหนด

กลุ่มประชากร	ลักษณะการเลือกปฏิบัติ	กฎหมาย/ นโยบายที่เกี่ยวข้อง
2. การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจาก เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง		
2.6 กลุ่มสตรี	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกปฏิเสธเข้าทำงานเพราะเพศกำเนิด • ถูกครอบครัวใช้ความรุนแรง • ถูกล่วงละเมิดทางเพศข่มขืน อนาคต • ท้องไม่พร้อม • ไม่สามารถเข้าบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> • กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม • อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ • ประมวลกฎหมายอาญา • พ.ร.บ.ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 • พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2562 • พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 • แนวทางการยุติการตั้งครรภ์เพื่อป้องกันการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย
2.7 กลุ่มเด็กและเยาวชน	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกครอบครัวใช้ความรุนแรง • ถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิด • ถูกกลั่นแกล้ง ล้อเลียนในโรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> • อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก • พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 • พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 • พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2562

พ.ร.บ. = พระราชบัญญัติ พ.ร.ก. = พระราชกำหนด

ขั้นตอนการจัดการ เรื่องร้องเรียน

3.1 การรับเรื่อง

ช่องทางให้คำปรึกษา และรับเรื่องร้องเรียน

ผู้ขอรับคำปรึกษา หรือผู้ร้องเรียน สามารถร้องเรียนเรื่องความไม่เป็นธรรม และถูกเลือกปฏิบัติผ่านช่องทางต่างๆ ดังต่อไปนี้ ผ่านระบบรับเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ (CRS) / ร้องเรียนผ่านทางโทรศัพท์ / ร้องเรียนผ่านการส่งโทรสาร / ร้องเรียนผ่านการส่งจดหมายร้องเรียน / ร้องเรียนผ่านทางอีเมล / ร้องเรียนผ่าน Facebook / ร้องเรียนผ่าน Line application หรือร้องเรียนผ่านเจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน โดยการร้องเรียนในทุกช่องทางต้องบันทึกลงในระบบรับเรื่องร้องเรียน การละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ (CRS) ทั้งหมด

3.2 การสอบข้อเท็จจริง

การสอบข้อเท็จจริงมุ่งเพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการของผู้ร้องเรียนในการสอบข้อเท็จจริง มีวิธีการดังต่อไปนี้

3.2.1 การสัมภาษณ์/พูดคุย

กระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูลเบื้องต้น ของผู้ขอคำปรึกษาหรือผู้ร้องเรียน ฝ่ายหนึ่ง และคู่กรณีของผู้ขอรับคำปรึกษาหรือผู้ร้องเรียนอีก ฝ่ายหนึ่ง ข้อมูลที่ต้องมีเพื่อประกอบการพิจารณาในความช่วยเหลือ ดังนี้

- **ข้อมูลพื้นฐาน (ใคร)**

- ✓ ชื่อ-นามสกุล
- ✓ เพศ/อายุ
- ✓ ลักษณะรูปร่าง ตำหนิ
- ✓ ที่อยู่ตามบัตร/ที่อยู่ปัจจุบัน
- ✓ หมายเลขติดต่อ/หมายเลขติดต่อฉุกเฉิน
- ✓ Facebook / e-mail / Line

- **รายละเอียดข้อเท็จจริง**

ทำอะไร หมายถึง ประเด็นที่ผู้ขอคำปรึกษาหรือผู้ร้องเรียน ถูกกีดกัน ถูกเลือกปฏิบัติ ถูกละเมิดสิทธิ

ที่ไหน หมายถึง สถานที่ที่เกิดเหตุ

เมื่อไหร่ หมายถึง เวลาที่เกิดเหตุ หากไม่สามารถระบุได้ ให้แบ่งเป็น ช่วงเวลา

อย่างไร หมายถึง พฤติการณ์ที่ถูกกีดกัน ถูกเลือกปฏิบัติ ถูกละเมิด สิทธิ

*** หมายถึง เหตุการณ์ “ขอรับคำปรึกษา” อาจไม่ต้องขอรายละเอียด ทั้งหมด แต่ควรมีข้อมูลที่สำคัญ เช่น ชื่อหรือนามสมมุติ และช่องทางติดต่อ กลับ

3.2.2 การแสวงหาข้อเท็จจริง

การแสวงหาข้อเท็จจริง (Fact finding) สามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การสอบข้อเท็จจริงจากผู้ได้รับผลกระทบ โดยวิธีการพูดคุยตัวต่อตัว หรือพูดคุยทางโทรศัพท์ การหาข้อเท็จจริงจากสื่อ กล้องวงจรปิด การตรวจสอบจากรายงาน เอกสาร ข่าว การสอบถาม ข้อมูลจากคู่มือ บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการลงพื้นที่ไปดูสถานการณ์จริง และควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อประมวลสถานการณ์ และรวบรวมข้อเท็จจริงที่ได้ทั้งหมด ประกอบการพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลืออย่างรอบด้าน

ข้อพึงระวังในการสอบข้อเท็จจริง

- 1) ทำหน้าที่ในการพูดคุยควรมีลักษณะที่เป็นมิตร เคารพ ไม่กดดัน คัดค้าน เพื่อให้ได้ข้อมูล
- 2) การตั้งคำถาม ต้องระมัดระวังประเด็นที่จะก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อภาวะจิตใจของผู้ร้องเรียน
- 3) ไม่ใช้ความรู้สึก หรืออารมณ์ในการสรุปข้อมูลผู้ขอรับคำปรึกษา หรือผู้ร้องเรียน
- 4) สถานที่สอบข้อเท็จจริงต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัย และเป็นมิตรกับผู้ขอรับคำปรึกษาหรือผู้ร้องเรียน
- 5) ชี้แจง ทำความเข้าใจ และทำข้อตกลงยินยอม ในการนำข้อมูลของผู้ร้องเรียนไปดำเนินการให้การช่วยเหลือ
- 6) ทบทวนข้อมูลที่บันทึกให้ผู้ร้องเรียนฟัง เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล
- 7) ไม่ควรนำข้อมูลของผู้ร้องเรียนไปเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอม

3.2.3 การบันทึกข้อมูล

การบันทึกข้อมูลคือการบันทึกรายละเอียดตั้งแต่การรับเรื่อง ให้คำปรึกษา หรือการดำเนินการช่วยเหลือในทุกขั้นตอน จนกระทั่งสิ้นสุดการดำเนินการช่วยเหลือในระบบรับเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ เพศภาวะ และความเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติ (CRS)

3.3 การดำเนินงานและช่วยเหลือคุ้มครองสิทธิ

3.3.1 การประเมินปัญหา

ผู้รับเรื่องร้องเรียนจะต้องวิเคราะห์ปัญหาข้อร้องเรียน ดังต่อไปนี้

- ผู้ร้องเรียนต้องการร้องเรียนในประเด็นใด เรื่องนั้นอยู่ในภาวะเร่งด่วนหรือไม่
- เรื่องร้องเรียนนั้น อยู่ในขอบข่ายที่หน่วยงานสามารถดำเนินการได้หรือไม่
- ผู้ร้องเรียนสามารถดำเนินการด้วยตนเองได้หรือไม่ หากสามารถดำเนินการเองได้ ก็ให้ข้อมูลคำแนะนำเพื่อไปดำเนินการ หรืออาจแนะนำให้ไปปรึกษาผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่จะสามารถช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่ผู้ร้องเรียนก็ได้

3.3.2 การตกลงบริการ

หลังจากรับเรื่องร้องเรียน สอบข้อเท็จจริง วิเคราะห์ประเด็นปัญหาเบื้องต้นแล้วนั้น สิ่งที่ต้องกระทำคือ ตกลงบริการ โดยผู้ร้องเรียนเป็นผู้ตัดสินใจเอง ว่าต้องการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร โดยผู้รับเรื่องร้องเรียนต้องให้ข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและรอบด้าน เพื่อให้ผู้ร้องเรียนเห็นถึงผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ต่อ การตัดสินใจในการดำเนินการหรือไม่ดำเนินการ

ผู้รับเรื่องต้องไม่บังคับหรือโน้มน้าวผู้ร้องเรียนให้ดำเนินการโดย ไม่
สมัครใจ และเคารพการตัดสินใจของผู้ร้องเรียนเป็นสำคัญ

3.3.3 การดำเนินงานช่วยเหลือ

ผู้รับเรื่องต้องประเมินความเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือเป็น
ระดับต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

กรณีเร่งด่วน หมายถึง ผู้ร้องเรียนอยู่ในสถานะที่หากไม่ได้รับ
ช่วยเหลือทันทีภายใน 24 ชั่วโมง ผู้ร้องเรียนอาจเสี่ยงต่อการถูกคุกคาม
ต่อชีวิต ร่างกาย อิสรภาพ

กรณีไม่เร่งด่วน หมายถึง ผู้ร้องเรียนสามารถรับการช่วยเหลือ ได้
โดยไม่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการถูกคุกคามต่อชีวิต ร่างกาย อิสรภาพ

ลักษณะของการช่วยเหลือ ประกอบด้วย

การให้คำปรึกษา หลังจากได้รับเรื่องร้องเรียน และสอบข้อเท็จจริง
แล้วนั้นผู้รับเรื่องร้องเรียนต้องสื่อสารหรือตกลงบริการกับผู้ร้องเรียน ก่อนว่า
ประสงค์จะขอรับคำปรึกษา หรือต้องการให้ดำเนินการช่วยเหลือ หากผู้ร้อง
เรียนประสงค์ที่จะขอรับคำปรึกษาอย่างเดียว ผู้รับเรื่องร้องเรียนสามารถให้
คำปรึกษา และสิ้นสุดการดำเนินการภายในครั้งเดียวได้ทันที

การให้การช่วยเหลือในภาวะเร่งด่วน กรณีที่ผู้ร้องเรียน ต้องการ
ความช่วยเหลือแบบเร่งด่วนเนื่องจากถูกกระทำละเมิดอันอาจ เป็นอันตราย

ต่อชีวิต ร่างกาย และอิสรภาพ โดยเมื่อรับเรื่องและ สอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น แล้วเชื่อว่าผู้ร้องเรียนอยู่ในภาวะที่อาจเกิด อันตรายจริง ต้องจัดทีมปฏิบัติการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ในทันทีหรือภายใน 24 ชั่วโมง และให้การช่วยเหลือแบบเร่งด่วน โดยประสานการช่วยเหลือร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย

การดำเนินการช่วยเหลือคุ้มครองสิทธิ ได้แก่ การเจรจาไกล่เกลี่ย กับคู่กรณี การส่งจดหมายร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่ถูกร้องเรียน หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิ เช่น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ (วลพ.) สำนักงานอัยการ สคช. สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน เป็นต้น

3.4 การประสานส่งต่อ

เมื่อรับเรื่องร้องเรียนใดมาและได้ทำการสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น แล้ว หากพิจารณาเห็นว่า ไม่สามารถให้การช่วยเหลือได้เอง ควรส่งต่อ ให้ภาคีอื่น หน่วยงานรัฐ หรือองค์กรอิสระ ร่วมให้การช่วยเหลือ

ประเด็นที่สำคัญในการประสานส่งต่อ ควรวิเคราะห์ว่ามีใคร หรือ หน่วยงานใด เกี่ยวข้องบ้าง เพื่อพิจารณาการส่งต่อ หรือประสานการช่วยเหลือต่อไป

3.5 การติดตามและการแจ้งผล

ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ผู้รับเรื่องจำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และผู้รับเรื่องร้องเรียนต้องดำเนินการบันทึกความคืบหน้าการดำเนินการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องในระบบ CRS จนสิ้นสุดการช่วยเหลือ

แต่ในกรณีที่ถูกระงับด้วยเงื่อนไขตามกฎหมาย ผู้รับเรื่องจะต้องแจ้งแนวปฏิบัติ และเวลาในการดำเนินการของหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

ข้อแนะนำ/ข้อพึงระวังในการให้ความช่วยเหลือ

- 1) ให้ข้อมูลในส่วนที่ผู้ร้องเรียนต้องการความช่วยเหลือ และสนับสนุนให้สามารถช่วยเหลือหรือดำเนินการเองได้
- 2) ไม่ควรสัญญาหรือรับปากผู้ร้องเรียนว่าสามารถแก้ปัญหาให้ได้อย่างแน่นอน
- 3) ควรมีระบบการจัดเก็บเอกสาร และรักษาความลับข้อมูลของผู้ร้องเรียนป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกเปิดเผย ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ตัวอย่างการจัดการ เรื่องร้องเรียน

กรณีศึกษาที่ 1

ถูกบังคับตรวจสอบหาเชื้อเอชไอวี
ก่อนเข้าทำงาน(กรณีเอกชน)

กรณีที่ 2

ถูกบังคับตรวจหาเชื้อเอชไอวี
ก่อนเข้าทำงาน(กรณีหน่วยงานรัฐ)

ข้อควรรู้/ข้อควรระวัง

1. การตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวี ผู้รับบริการควรได้รับคำปรึกษา และทราบข้อมูล ก่อนและหลังการตรวจเลือดและผู้รับบริการมีสิทธิ์ที่จะ ปฏิเสธไม่ขอรับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีได้
2. การตรวจเลือดต้องเป็นความสมัครใจและได้รับความยินยอม เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ถูกตรวจเลือดเสมอ
3. ผลการตรวจเลือดเป็นความลับส่วนบุคคล แพทย์ หรือ บุคคลอื่น ไม่สามารถจะนำไปเปิดเผยได้ ยกเว้นได้รับความยินยอมเป็น ลายลักษณ์อักษรจากผู้รับการตรวจเลือด
4. การเปิดเผยข้อมูลนี้อาจจะทำให้เกิดความเสียหาย เช่น การนำผลเลือดไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น แล้วทำให้ผู้รับการตรวจเลือด เสียหาย มีความผิดฐานเปิดเผยความลับ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 323 มีโทษจำคุกและปรับ
5. ฝ่ายบุคคลหรือผู้ใดก็ตามที่เปิดเผยสาร หรือจดหมาย ที่เป็น ผลการตรวจเลือดหรือข้อมูลส่วนบุคคล ที่มีชื่อของผู้อื่นอยู่ที่หน้าของ เพื่อจะรู้ผลเลือดหรือข้อความในซองเอกสารนั้นมีความผิดฐานเปิดเผย เอกสารส่วนตัวของผู้อื่นตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 322 มีโทษจำคุกและปรับ

กรณีที่ 3

ถูกเลิกจ้างหรือให้ออกจากงาน
โดยไม่ได้รับความเป็นธรรม

ข้อควรรู้/ข้อควรระวัง

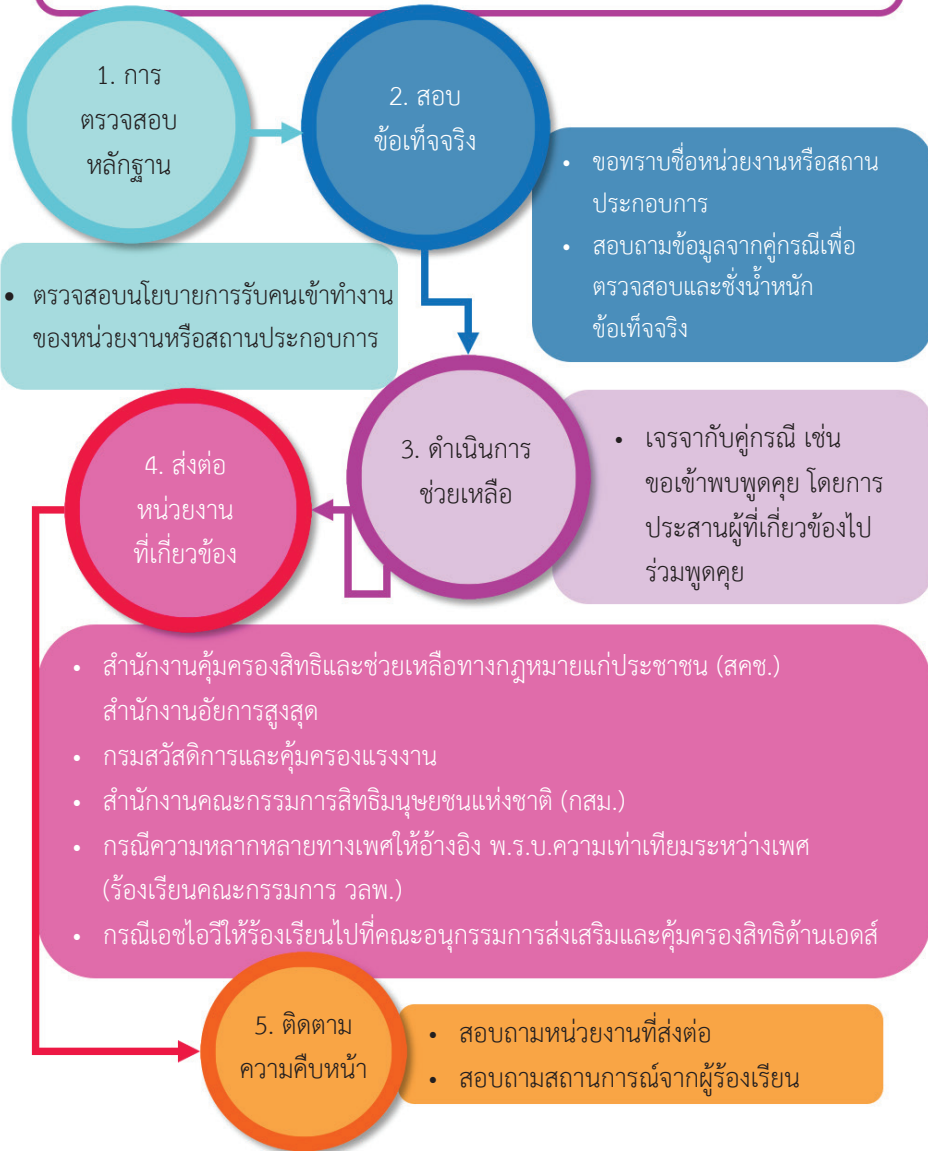
หากไม่มีหนังสือเลิกจ้าง และนายจ้าง ไม่ให้เข้าไปทำงาน ลูกจ้างต้องดำเนินการแจ้งสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในพื้นที่ ให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานว่าไม่ได้มีเจตนาจะขาดงาน เพื่อป้องกันไม่ให้นายจ้างอ้างเป็นเหตุเลิกจ้างเพราะขาดงานเกิน 3 วัน ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรง นายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย และ ค่าเสียหายอื่นๆ ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

การเลิกจ้างนายจ้างต้องมี
หนังสือเลิกจ้างเป็นลายลักษณ์
อักษรและในหนังสือนั้นต้องบอก
เหตุผลการเลิกจ้างด้วย

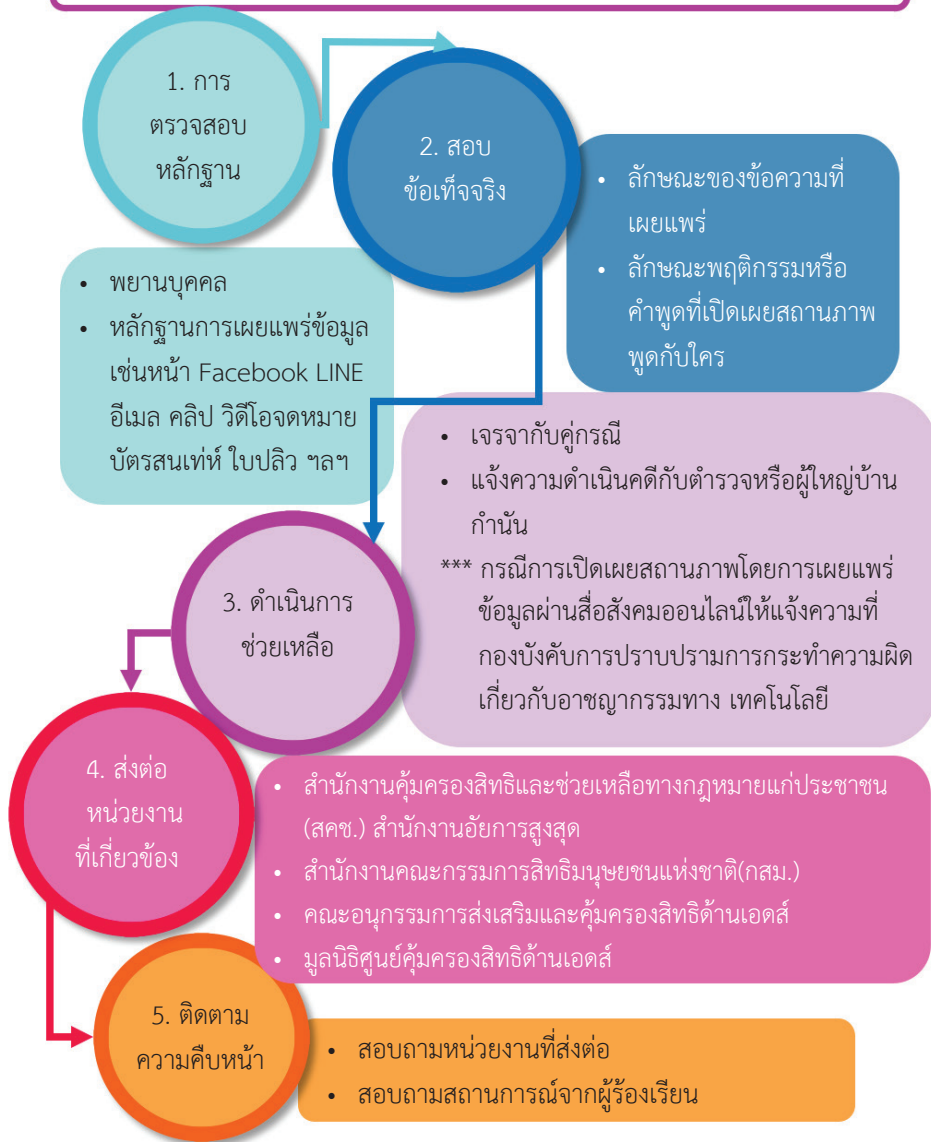
กรณีที่ 4

กรณีหน่วยงานหรือสถานประกอบการมีนโยบาย

ไม่รับผู้ติดเชื้อเอชไอวี คนที่มีความหลากหลายทางเพศ
ผู้ใช้ยาเสพติดเข้าทำงาน

กรณี 5 กรณีถูกเปิดเผยสถานะผลเลือด

กรณีที่ 6 กรณีไม่รับเข้าเรียนหรือให้ออกจากการเรียน

กรณีที่ 7 ถูกปฏิเสธการรักษาหรือไม่ได้รับการรักษาตามมาตรฐาน
(ทั้งคนไทยและแรงงานข้ามชาติ)

กรณีที่ 8

กรณีพนักงานบริการทางเพศถูกทำร้ายร่างกาย

ข้อควรรู้/ข้อควรระวัง

กรณีเรื่องความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญา เช่น การทำร้ายร่างกาย การฆาตกรรม การหมิ่นประมาท การข่มขืนกระทำชำเรา

ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ควรศึกษารายละเอียดเงื่อนไขความผิดแต่ละประเภทภายใต้ประมวลกฎหมายอาญา เช่น เพศ อายุ อายุความ ฯลฯ เนื่องจากมีความแตกต่างกันในการวางแผนให้ความช่วยเหลือ

กรณีตัวอย่าง: การข่มขืนกระทำชำเรา แบ่งเป็น 2 กรณี

1. ความผิดอันยอมความได้ เป็นการกระทำต่อคู่สมรสหรือ บุคคลอื่นที่อายุเกินกว่า 15 ปีขึ้นไป โดยการกระทำความผิด จะต้องไม่เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

2. ความผิดอันยอมความไม่ได้ เป็นการกระทำต่อบุคคล อายุไม่เกิน 15 ปี หรือบุคคลที่ต้องได้รับการปกป้อง เช่น ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วย คนชรา สตรีมีครรภ์

ความผิดที่ยอมความได้ หากผู้เสียหายไม่แจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีต่อพนักงานสอบสวนภายใน 3 เดือน ถือว่าขาดอายุความไม่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีต่อไปได้

ส่วนคดีที่ยอมความไม่ได้ ผู้เสียหายหรือผู้แทนโดยชอบธรรม สามารถแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีได้ภายใน 10 ปี

การถูกข่มขืนกระทำชำเรา ผู้เสียหายต้องเข้ารับการตรวจ ร่างกายให้เร็วที่สุดแต่ไม่ควรเกิน 5 วัน

อ้างอิง: สุภาวรรณ เศรษฐบรรจง.(2546).การตรวจพิสูจน์น้ำอสุจิ. สืบค้นจาก: https://www.si.mahidol.ac.th/sirirajcme/Others/Hot_issues/semen.asp [1 มีนาคม 2563]

กรณีที่ 9 แรงงานข้ามชาติไม่ได้รับค่าแรงตามกฎหมาย

กรณีที่ 10 ถูกบังคับตรวจสอบปัสสาวะจากการตั้งด่าน และเรียกรับผลประโยชน์

ข้อควรรู้/ข้อควรระวัง

1. การตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องมีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร (ยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป) เป็นหัวหน้าจุดตรวจ/จุดสกัด
2. ต้องมีการตั้งป้ายสัญลักษณ์ กรวยแดง เจ้าหน้าที่ต้องแสดงตัวชัดเจน เช่น สวมชุดเครื่องแบบ มีป้ายชื่อติดหน้าอก สังกัดและจดจำชื่อ ยศ และเลขหมวก ของเจ้าหน้าที่
3. ต้องจัดสถานที่ที่เหมาะสมให้ถ่ายปัสสาวะ มีม่านกัน
4. การตรวจปัสสาวะที่จุดตรวจ/จุดสกัด เป็นการตรวจเบื้องต้นเท่านั้น ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าการเสพสารเสพติดหรือไม่ ต้องส่ง ปัสสาวะไปตรวจยืนยันที่โรงพยาบาล
5. เมื่อมีการตรวจปัสสาวะ แม้จะมีปัสสาวะสีม่วง ตำรวจยัง ไม่มีอำนาจควบคุมตัว ทำได้เพียงจดชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชนไว้เท่านั้น หากเรามีภารกิจ การงานก็สามารถไปได้
6. โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจปัสสาวะผู้ขับ ยานพาหนะ จะใช้การบังคับตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 แจ้งข้อหาเสพและขับ และต้องเสียค่าปรับในชั้นศาล

รายชื่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่	เบอร์โทรติดต่อ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)	<ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง • จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน • เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน 	สายด่วน 1377 (เวลาทำการ จันทร์-ศุกร์ 08.30-16.30 น.)

	<ul style="list-style-type: none"> ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน 	
สภาพนายความ	<ul style="list-style-type: none"> ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ประชาชน 	สายด่วน 1167 (เวลาทำการ จันทร์-ศุกร์ 08.30-16.30น.)
สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (สคช.) สำนักงานอัยการสูงสุด	<ul style="list-style-type: none"> ให้คำปรึกษากฎหมายและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ประชาชน 	สายด่วน 1157 (เวลาทำการ จันทร์-ศุกร์ 08.30-16.30น.)
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ให้คำปรึกษากฎหมายและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย กองทุนยุติธรรม ช่วยเหลือค่าทนายเงินประกันตัว กองทุนค่าทดแทนผู้เสียหายในคดีอาญา 	สายด่วน 1111 กด 77 (เวลาทำการ จันทร์-ศุกร์ 8.30-16.30 น.)

มูลนิธิศูนย์คุ้มครอง สิทธิด้านเอดส์	<ul style="list-style-type: none"> • ให้คำปรึกษา รับเรื่องร้องเรียน ช่วยเหลือทางกฎหมาย ประเด็น สิทธิด้านเอดส์ สิทธิสุขภาพ สิทธิ แรงงาน สิทธิผู้เฒ่า 	สายด่วน 083-543-3608 (ไทย) 064-649-3061 (กัมพูชา) 083-597-2211 (เมียนมา) (เวลาทำการ 08.00-20.00น.) ทุกวัน
สายด่วนเอดส์และ ท้องไม่พร้อม	<ul style="list-style-type: none"> • ให้คำปรึกษาประเด็นเอชไอวี/เอดส์ และท้องไม่พร้อม • แนะนำบริการ ช่วยเหลือผู้หญิงใน ภาวะวิกฤต 	สายด่วน 1663 เวลาให้บริการ 09.00-21.00น. ทุกวัน
กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาระบบการคุ้มครองสิทธิ แรงงานให้เทียบเท่า ระดับสากล • สร้างและยกระดับคุณภาพชีวิตและ ความปลอดภัยในการทำงาน • ส่งเสริมให้นายจ้างปฏิบัติตาม กฎหมายอย่างมีความรับผิดชอบ 	สายด่วน 1506 กด 3 เวลาทำการ จันทร์-ศุกร์ 08.30 -16.30 น.
ศูนย์เฉพาะกิจ คุ้มครองและ ช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ	<ul style="list-style-type: none"> • ให้การคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือ เด็กนักเรียนที่เสี่ยง หรือต้องสงสัย ว่าถูกระทำรุนแรง ล่วงละเมิด หรือถูกเลือกปฏิบัติ 	สายด่วน 1579 เวลาทำการ จันทร์-ศุกร์ 08.30-16.30น.

สายสบายใจ สมาคมฟ้าสีรุ้ง แห่งประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ให้คำปรึกษาประเด็นเกี่ยวกับ เอชไอวี/เอดส์และการถูกเลือก ปฏิบัติจากเหตุแห่งเพศ 	082-5821714 (เวลาทำการ ทุกวัน 09.00-17.00น.)
กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ชน (พม.)	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อช่วยเหลือเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ เพื่อให้ประชาชนที่ ประสบปัญหาได้รับความคุ้มครอง อย่างสะดวกและรวดเร็วในการ ขอรับความช่วยเหลือ 	สายด่วน 1300 (เวลาทำการ ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง)

ກາດຟນວກ

คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ ภายใต้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ มีมติจากการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ รับทราบการพัฒนาระบบรายงานการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ และการกระทำความรุนแรง (Crisis Response System: CRS) และเห็นชอบให้มีการทำโครงการพัฒนาระบบส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในพื้นที่ จังหวัดน่าน ร่อง ๑๔ จังหวัด ต่อมาได้มีมติจากการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ รับทราบโครงการเปิดพระเกียรติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ที่ทรงได้รับการถวายตำแหน่งทูตสันถวไมตรีของโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติในการป้องกันเอชไอวี ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ด้วยการเพิ่มบทบาทพนักงานอัยการในการบูรณาการความร่วมมือเพื่อคุ้มครอง สิทธิและขจัดการปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกับเอชไอวีด้วยรูปแบบสหวิชาชีพนั้น

เพื่อเตรียมความพร้อมระบบ วิเคราะห์รูปแบบการดำเนินงาน ผลกระทบ การวางกลไก การส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ และเกิดการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวีด้วยรูปแบบสหวิชาชีพ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ จึงจัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์โดยมีองค์ประกอบ และ บทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ องค์ประกอบ

(๑) รองอธิบดีอัยการ	สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด	ที่ปรึกษา
(๒) นางสาวนีย์ วิบุลสันติ	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	ประธานคณะทำงาน
(๓) อัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว ๖	สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว สำนักงานอัยการสูงสุด	คณะทำงาน

(๔) อัยการพิเศษฝ่ายแผน	สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด	คณะทำงาน
(๕) นายณรงค์ ศรีระสันต์	อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย	คณะทำงาน
(๖) นางสาวกรภัทร นิษฐอัศรากุล	อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการภาค ๒ ช่วยราชการ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ปฏิบัติราชการสำนักงาน อัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย	คณะทำงาน
(๗) นายเลิศศักดิ์ ดุกสุขแก้ว	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย	คณะทำงาน
(๘) นางธีราพร สุริสีเสถียร	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว ๖	คณะทำงาน
(๙) นายสาโรช นักเบตร์	อัยการอาวุโส สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชน และครอบครัว ๖	คณะทำงาน
(๑๐) นายอภิวัฒน์ กวางแก้ว	ประธานเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ประเทศไทย	คณะทำงาน
(๑๑) นางสาวไพลิน ดวงมาลา	มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์	คณะทำงาน
(๑๒) นางเพ็ญศรี สวัสดิเจริญยิ่ง	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
(๑๓) นางพรทิพย์ เข้มเงิน	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
(๑๔) นางสาวสิริพร มนยฤทธิ์	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน
(๑๕) นางสาวอุมานาฏ อุณอนันต์	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงาน

(๑๖) นางพัชรภรณ์ ภาณุตานนท์	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงานและเลขานุการ
(๑๗) นายศรายุทธ นามสิงห์	สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนช่วยเหลือ ทางกฎหมาย สำนักงานอัยการสูงสุด	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๘) นางสาวศรีัญญา สุขอ่ำ	กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

(๑) กำกับดูแลการพัฒนากระบวนการรับเรื่องร้องเรียน การจัดการเรื่องร้องเรียน และติดตามการรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะทำงานระดับจังหวัด

(๒) พัฒนารูปแบบกลไกการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ใน ๑๔ จังหวัดนาร่อง และขยายให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

(๓) ปรับภาพลักษณ์ ความเข้าใจ เสริมสร้างความเข้มแข็งระดับบุคคล ครอบครัวยุวมชน รวมทั้งกลไกการ คุ้มครองสิทธิ เพื่อลดการรังเกียจกีดกัน การเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี/เอดส์ และเพศภาวะ

(๔) จัดทำกรอบการดำเนินงานและสนับสนุนให้มีการทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในจังหวัด

(๕) เฝ้าระวัง รับเรื่องร้องเรียน และติดตามสถานการณ์การละเมิดสิทธิ การรังเกียจ กีดกัน และเลือกปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี และประสานหาแนวทางการแก้ไข

(๖) ติดตามการดำเนินงานการคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เรื่องสิทธิด้านเอดส์ รายงานต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์รวมทั้งเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามที่คณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์มอบหมาย ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓

(นางสาวสุกษัรา นาคะผิว)

ประธานคณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

ที่ ๒ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในรูปแบบสหวิชาชีพจังหวัด

คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ ภายใต้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ มีมติจากการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ รับทราบการพัฒนาระบบรายงานการละเมิดสิทธิด้านเอดส์ และการกระทำความรุนแรง (Crisis Response System: CRS) และเห็นชอบให้มีการทำโครงการพัฒนาระบบส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในพื้นที่ จังหวัดน่าน ๑๔ จังหวัด ต่อมาได้มีมติจากการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ รับทราบโครงการเทิดพระเกียรติพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ที่ทรงได้รับการถวายตำแหน่งทูตสันถวไมตรีของโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติในการป้องกันเอชไอวี ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ด้วยการเพิ่มบทบาทพนักงานอัยการในการบูรณาการความร่วมมือเพื่อคุ้มครอง สิทธิและจัดการเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวีด้วยรูปแบบสหวิชาชีพ นั้น

เพื่อเตรียมความพร้อมระบบ วิเคราะห์รูปแบบการดำเนินงาน ผลกระทบ การวางกลไกการส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ และเกิดการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับเอชไอวีด้วยรูปแบบสหวิชาชีพ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ จึงแต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในรูปแบบสหวิชาชีพจังหวัด โดยมีองค์ประกอบและ บทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

คณะทำงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ในรูปแบบสหวิชาชีพระดับจังหวัด

องค์ประกอบ

(๑) อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัด	ประธานคณะทำงาน
(๒) ปลัดจังหวัด	คณะทำงาน
(๓) ท้องถิ่นจังหวัด	คณะทำงาน
(๔) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือผู้แทน	คณะทำงาน
(๕) สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หรือผู้แทน	คณะทำงาน

(๖) ศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้แทน	คณะทำงาน
(๗) ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
ระดับเขต หรือผู้แทน	คณะทำงาน
(๘) ประธานสภานายความจังหวัด	คณะทำงาน
(๙) ผู้แทนเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ระดับจังหวัด	คณะทำงาน
(๑๐) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือผู้แทน	คณะทำงาน
และเลขานุการ
(๑๑) เจ้าหน้าที่สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือ
ทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๒) ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมปกป้องคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์
(ระบุชื่อองค์กรในจังหวัด)	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

- (๑) รับเรื่องร้องเรียน และการจัดการเรื่องร้องเรียนข้อพิพาทการละเมิดสิทธิ การรังเกียจ
กีดกันและเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวีและเพศภาวะ
- (๒) พัฒนาระบบการรับเรื่องร้องเรียน การจัดการเรื่องร้องเรียน
- (๓) รายงานผลการปฏิบัติต่อ คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ
ด้านเอดส์
- (๔) พัฒนารูปแบบกลไกการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ใน ๑๔ จังหวัดต้นแบบ และ
ครอบคลุมทั่วประเทศ
- (๕) ปรับภาพลักษณ์ ความเข้าใจ เสริมสร้างความเข้มแข็งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน
รวมทั้งกลไก การคุ้มครองสิทธิ เพื่อลดการรังเกียจกีดกัน การเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวีและ
เพศภาวะ
- (๖) ปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามที่คณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์มอบหมาย
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓

(นางสาวสุภัทรา นาคะผิว)

ประธานคณะอนุกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านเอดส์